



పదింటాపు అయిపోయింది

వల్లి ఆదరాబాదరా ముడు గ్లాసులో పోసి తల్లికి యిచ్చి ఆన్నం అయినా తినకుండా పక్కగులాంటి నడకతో ఆఫీసు చేరింది.

ఆఫీసు గడియారం పదిన్నరకొట్టింది. రిజిస్టర్ లో సైన్ చేసి తన సీట్ లో కూర్చుంది ఆడుగుతున్న గుండెతో.

ఐమనిముషాల్లో రాము వచ్చి ఆయ్య గారు రమ్మంటున్నారని చెప్పాడు.

రుమాలుతో చిరుచెమట తుడుచు కుంటూ గదిలోకి వెళ్ళింది వల్లి.

చక్రవర్తి తలవంచుకుని రాసుకుంటు న్నాడు.

వల్లి రెండునిముషాలు అలాగే నిలబడి ఆనహనంగా కదిలింది. ఆతను తల

ఎత్తకుండానే “ఇప్పుడు తైమెంట్ అయిందో తెలుసా?”

“పదిన్నర!” గొంతు పెగుచ్చుకుని ఎలాగో అంది.

“నేను ఎన్ని గంటలకు రమ్మని చెప్పానో గుర్తువుందా!”

తల వూపింది వల్లి.

ఆతను రాత ఆపి బిల్ల మీద వున్న ఆకువచ్చని పేపర్ వెయిట్ చేతితో కదు పుతూ “ఫస్టురాకుండానే కచ్చితంగా జీతం తీసుకుంటూన్నప్పుడు సిన్సియర్ గా పని చెయ్యాలని తెలీదా?” ఆతని కంఠం ఎంత నిశ్చలంగా వుందో అంత కరుగ్గా వుంది.

ఆభిమానం దెబ్బతినింది వళ్ళికి. ఏదో చెప్పాలనుకుంది కాని నోరు పెగల్లేదు. గుండె గొంతుతో కొట్టుకుంది. ఆవెంటనే

కన్నీరు కూడా తిరిగింది. తను అనుకున్న దేమిట, జరుగుతున్నది ఏమిటి. తన తల్లికి యిలా వుందని నెమ్మదిగా నట్లు చెప్పాలని అనుకుంది? ఆ ధైర్యమంతా ములా దిగజారిపోయిందేం:

తను యీ మూడేళ్లుగా ఒక్కనా తయినా లేట్ గా వచ్చిందా? ఈ రోజు ఒక్కరోజు వస్తే కనీసం కారణం కనుక్కుని సానుభూతి అయినా చూపించాల్సిందిపోయింది. "వెళ్ళండి. పెండింగ్ వైల్డున్నీ పూర్తి అయ్యేలాగుచూడండి" అతను ఆమె కళ్ళవంక చూసేచూడనట్టుగా నటించి అన్నాడు. వాళ్లు మండించి వళ్ళికి. విసురుగా వెనక్కి తిరిగి డ్రిప్పింగ్ డోర్స్ "పెడేట్" మని నెట్టుకుని పచ్చేసింది.

తలుపుల చప్పుడుకు వులిక్కిపడ్డాడు థాస్కరమూర్తి. తన సీట్ లోకి వెళ్ళి తోతుంటే, "పాపం, ఇవాళ ఏమి యిట్టుంది వచ్చిందో ఏమో!" అన్నాడు ఆమెకి వివరదేలాగు.

వళ్ళి ఏవగింపు దాచుకుని సీట్ లో కూర్చుంటే.

"ఏమయినానరే రాత్రి పదిగంటలయినానరే తను యివన్నీ పూర్తిచేసే చెళ్ళాలి. పుట్టి జుద్ది తెలిపిందిగా తను చిన్నమా యింత అనభ్యంగా కఠినంగా మారడలేదు.

అంతిప్పి బల్లమీది పైల్స్ చూసింది.

"అమ్మ అనారోగ్యంవల్ల కొన్నాళ్లుగా

ఎక్కో సరిగ్గా చెయ్యటం లేదు ఏజమీ. అయినంతమాత్రాన పని ఎగ్నోట్టాలని చూసేదా తను; అంత నీతిలేనిదా!"

వళ్ళి తల పైల్ లోకి దించుకుంది నిట్టూర్చి.

గంటలు గంటలు గడిచిపోయాయి. వళ్ళి సగంవై గా పూర్తిచేసింది. పన్నెండు స్పర కొట్టింది గడియారం. లంబ్ టైమ్; ఒక్కొక్కళ్ళు దెస్కలముందునుంచి లేచి కాంటీన్ వైపు వెళ్తున్నారు.

వళ్ళి పైల్స్ మూసేసి కూర్చుంది. పొద్దున అన్నం తినని సీరసం. రాత్రి సరిగ్గా విడ్రలేకపోవటం వల్ల అలసటా కలిసి ప్రాణం తోడేస్తున్నాయి. సన్నగా తలనొప్పి ప్రారంభం అయింది.

రాము ప్లాస్టిక్ బుట్టలో ప్లాస్టు. పళ్ళు తీసుకెళ్తున్నాడు చక్రవర్తి రూమికి. నిట్టూర్చింది వళ్ళి.

"అలావున్నారేం; వాంట్లో బాగా లేదా?" కాటుక కఠిగిపోయి. కఠా విహీ నంగా వేసవికాలంలో కాలవల్లా వున్న కన్నులకేసి చూస్తూ అన్నాడు థాస్కర మూర్తి.

"అ, కొంచెం తలనొప్పి;" నుదురు దుడ్డుకుంటూ అంది.

"కాంటీన్ కి వెళ్ళారండీ. వేడి కాఫీ పకీతే తలనొప్పి ఎగిరిపోతుంది." చను పుగా అన్నాడు నవ్వుతూ.

అతని అతి చనువు ఆమె కనభ్యం కలిగించింది. దెబ్బలనుంచి పిల్లల తండ్రి



కూడా ఇదే రోగం! ఆముదంకంపే
 తిమ్మ!"

"వద్దు." అంటూ తల తిప్పుకుంది
 ఇంకోమాటకీ అవకాశం లేకుండా.

చూడిన మొహంతో వెళ్లిపోయాడు
 రామ్మూర్తి.

"తన తండ్రి బతికివుంటే, తమ
 ఇప్పుడు ఒక మహారాణిలా వుండేది కాదు
 మీద కాదు వేసుకుని, ఊరూ పేరూ లేని
 అనామసరాల్లా యీ ఆఫీసులో ఒక
 యంత్రంలాగా ఎన్నటికీ వుండేది కాదు.
 ఇంతపెద్ద ఆఫీసులో ఇంతమంది మగాళ్ళు
 మధ్య తను ఒక్కరే ఆడది! తనకీ యీ
 యువ

ప్రపంచంలో స్నేహితులంటూ ఒక్కట్లా
 లేరు. స్నేహితులంటే గుర్తు వచ్చింది.
 శంకరం ఎక్కడ వున్నాడో ఇప్పుడు!

పన్నెంవేళ్ళ క్రితం తమ వూరిలో తన
 యింటిపక్క నేస్తం! ఏకైక నేస్తం!
 తన జీవితం ఎస్, ఎస్ ఎల్, పి. వరకూ
 ఎంత వెలిగింది! తన పెంపకమే ఒక
 ప్రత్యేకత! తన వూరులో వీధి మొత్తం
 మీద మొట్టమొదటిసారి పైకి తొక్కుతూ
 తిరిగిన అమ్మాయి తనే కదూ! అంతా
 వింతగా, ఆశ్చర్యంగా చూసేవాళ్ళు. శంక
 రాన్ని వెనక కూర్చోపెట్టుకుని పైకి తొక్కి
 స్కూల్ కి వెళ్తుంటే, మొగపిల్లలు తనవి

రాడీరాణి అని ఎలిచే వాళ్ళు స్కూల్లో ఆ పేరు తనకీ స్థిరపడిపోయింది అప్పుడు.

అమ్మ ఎప్పుడైనా నాన్నతో తన గురించి అంటే, ఆయన నవ్వుతూ గర్వంతో, “నా కూతుర్ని కలెక్టర్ చేస్తానే,” అనేవాడు.

“అయ్యో! నాన్నా! నువ్వెంత అమాయకుడివో! నీ కూతురు కలెక్టర్ కాదు గదా, కనీసం గ్రాడ్యుయేట్ అన్నాకాదు. వూరూ పేరూ లేని అనామకురాలు: ఓ చిన్న మరమేకు ఈ యంత్రాంగంలో. దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్న వళ్లి మొల్లున నవ్వులు వినిపిస్తే, తల తిప్పి చూసింది

ఎదురుగా వేవ చెట్టుకింద నిలబడ్డ భాస్కరమూర్తి అంటున్నాడు: “ఈయన చూట్టానికి చిన్నవాడిలా వుంటాడు గానీ మహామొండి, చచ్చేస్త్రిక్టూ! ఐదు నిమిషాలు లేటయితే పూడుకోడు. లీవ్ కావాలంటే యక్ష ప్రశ్నలు: ఇతని తండ్రే నయం అనిపిస్తున్నాడు ఇప్పుడు. దీని కంటే గవర్నమెంట్ ఆఫీసేనయం.” ఇంకోళ్ళని విమర్శిస్తూ వుండటం ఆతని తెప్పడూ ఇష్టం. “ఇటువంటి స:ఘానికి వూచీస్” అనుకుంది వల్లి.

* * *

సాయంకాలం ఆరు గంటలయి పోయింది. ఇంకొక్క పావుగంట వుంటే పని పూర్తి అయిపోతుంది. ఆఫీసంతా ఖాళీ అయిపోయింది. రాము గుమ్మంలో నిలబడి ఉన్నాడు.

చక్రవర్తి గదిలోంచి వచ్చాడు. అతను తనని దాటిపోతూ ఒక్కక్షణం తన సీట్ దగ్గర ఆగటం గమనిస్తూనే ఉంది. కానీ సీట్ లోంచి లేవలేదు. ఇదేం ఆఫీస్ త్రైమా:

అతని అడుగులకు మడుగులొత్తుతూ లేచి నిలబడటానికీ:

అతను వెళ్ళిపోయాడు.

“రామూ! స్టీట్ అయిదు నిమిషాలు” అంటూ గబగబా పని చేసుకోటం ప్రారంభించింది.

పావుగంటలో అన్నీ సర్దేసి యింటికి బయల్దేరింది

చీకట్లు ముసురుతున్నాయి.

పరిసరాలు గమనించకుండా, మరో ఆలోచన లేకుండా కట్లు చేసుకుంది

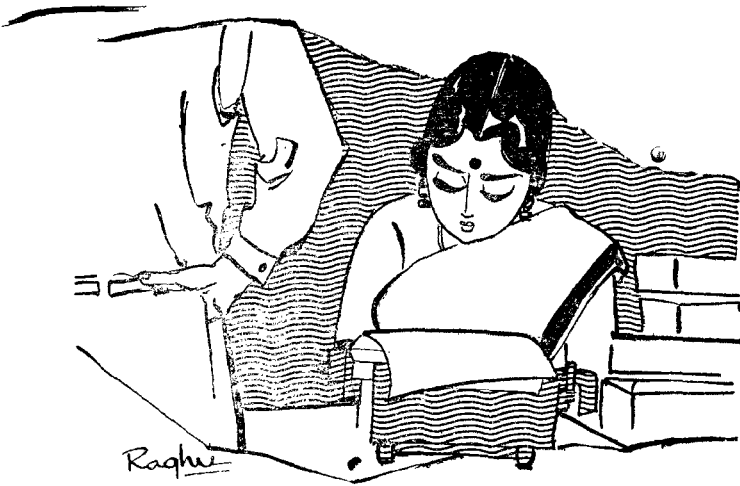
ఇల్లంతా తావురు మంటోంది చీకట్లు దట్టంగా వ్యాపించాయి. తల్లి మంచంలో మగతగా పడుకుని వుంది.

రాత్రి పడుకోబోయేముందు అనుకుంది వల్లి. రేపు అమ్మని నర్సింగ్ హోమ్ లో చేర్చించాలని: పగలంతా యిలాగ దిక్కు లేనిదానినా పడివుండేకంటే అచేనయం. కాస్త ఆ నర్సెలు కనిపెట్టుసనేనా వుంటారు.

ఆ మర్నాడే తల్లిచి హాస్పిటల్ లో చేర్పించింది వల్లి.

* * *

రోజులు నిరాసక్తంగా గడిచి పోతున్నాయి. తల్లిని తను కనిపెట్టుకుని వుండ



లేకపోయినా కనీసం హాస్పిటల్లో సరైన వాతావరణమూ, నర్సులూ అయినా వుంటారు గదా! బోలెడంత డబ్బు ఆవు తోంది. కానివ్వు ఏం చేస్తాం! ఒకపూట తిండి మానేసి అయినా తల్లికోసం డబ్బు నిలవ చెయ్యాలి.

ఒకరోజు ఆఫీసు వర్కు గంటకు ముందే ముగింపుచేసి సరాసరి హాస్పిటల్ కొచ్చింది.

తల్లి ఆరోగ్యం మాత్రం మారలేదు.

ఓ గంట కూర్చుని ఖాళీ ప్లాస్కుతో తిరిగి వస్తూంది. వరండా దాటుతుంటే "హల్లో!" అని వినిపించింది దగ్గరగా.

పరధ్యానంగా వున్న వల్లి ఉలిక్కిపడి తల ఎత్తింది.

అతి దగ్గరగా నిలబడివున్న చక్రవర్తి:

"ఏమిటి యిక్కడున్నారు? మీవాళ్లు

యువ

ఎవరయినా వున్నారా?" కుతూహలంగా చూస్తూ అడిగాడు.

తడబడింది వల్లి. "అ! మా అమ్మ వుంది."

"ఏమిటి ఆనారోగ్యం?"

"బ్లడ్ ప్రెజర్!"

"ఎప్పుడు జాయిన్ చేశారూ?"

వల్లికి విసుగునిపించింది. ఏమిటి యక్ష ప్రశ్నలు! చీకటి పడుతోంది. ఇంటికివెళ్లి అన్నం వొండుకోవాలి. బట్టలు వుతుక్కోవాలి.

"వారం రోజులయింది."

ఆమె కళ్ళల్లో కలగా కన్పిస్తున్న విసుగు అతను గమనించాడు.

"ఓ అరగంట వెయిట్ చెయ్యండి.

నేనూ వస్తాను. కారులో వెళ్తాం? సమాధానంకోసం ఆగకుండా వెళ్ళిపోయినాడు.

క్షత్రికీ వొళ్ళు మండింది. ఏమిటి అదా? డి. డి. అఫీసా! అతని గొంతులో ఎప్పుడూ అధికారమూ, గర్వమూ యెలానో యంకో ధ్వని వుండదా! అతను వొడ్లన్నాడు కాబట్టి తను తప్పకుండా వెళ్ళి తీరుతుంది." వల్లి వినురుగా వచ్చేసింది.

అలా చీకటి పడింది.

కాల్వోరేషన్ దీ సాయ వెలుగు తున్నాయి. గుమాస్తా పేలవమయిన నప్పుట్లా: ఏం నందడి! అంతా నవ్వుతూ గడపాలని ప్రయత్నించేవాళ్లే!

ఊనేగా సెంట్ చొక్కా అబ్బాయి వల్లిని రాచుకుంటూ వెళ్ళాడు

వల్లి భుజంపీచి ప్లాస్కు అటూ యటూ పూగింది.

"పీడిమొహం తగలెయ్యి: కళ్ళ కని పించకట్లా: వాడై కొట్టడానికి అంతు లేని తైర్యం. మళ్ళి వెళ్ళంతు అంతు లేని భయం:..." నవ్వుకుంది వల్లి తన అలోచనలకు.

"వెళ్ళి: పందుకు: వెళ్ళి చేసుకుంటే అందిం పిమ్మండి: లేదపోని బెడద నెత్తికి తెచ్చుకుంటమే: పిల్లలు - సంసారం అదో అప్పుకోలేని గొయ్యి. నిలుపునా పిగబడాల్సిందే: ప్రీయూడు రాళ్ళగా వుంటే వేరు. భార్యగా చేసుకుంటే వచ్చినయి పోదా!"

చీకటియిల్లు ఆహ్వానించింది వల్లిని.

కాళంతీసి నిస్పృహగా వావమీద

కూలబడింది కళ్ళమూసుకుని వ్యర్థమయిన జీవితం: మాత్పులేని నిరాశ!

కన్నతల్లి పట్ల బాధ్యతకూడా సరిగ్గా నిర్వర్తించలేక పోతోంది.

* * *

మధ్యాన్నం: కా గి తా లు కైబి చేస్తోంది అర్జెంటుని. రామువచ్చి పిలిచాడు పోసు వచ్చిందని.

తనకు పోసు ఎక్కడుంది!

వల్లి రుమాలుతో మొహం తుడుడుకుంటూ చక్రవర్తి గదిలోకి వెళ్ళింది రిసీవర్ బిల్లమీద వుంది.

"హలో" అంది వల్లి. చెయ్యి కింపించింది

* * *

వల్లి మొహం పారిపోయింది. గట్టిగా బిల్లని పట్టుకుని

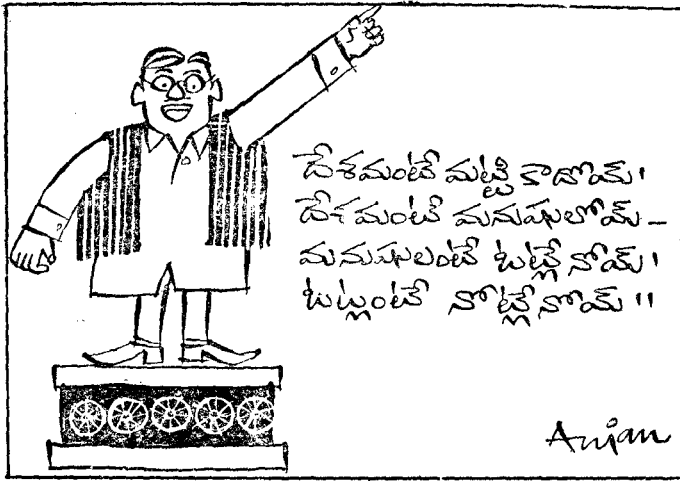
"ఎప్పుడూ?" అంది వాణునకున్న గొంతుతో.

* * *

వల్లి గొంతులో మార్పుకి చక్రవర్తి తలెత్తి చూశాడు.

రిసీవర్ పట్టుకున్న చెయ్యి వొణికి పోతోంది. మొహం పారిపోయి పెరిమలు నల్లబడ్డాయి. కళ్ళనుంచి నీళ్ళు జారుతున్నాయి.

చక్రవర్తి జాగ్రత్తగా విన్నాడు. అటునుంచి విన్నడు తున్నదాన్ని. వాళ్ళ అమ్మగారిక్కాబోయి కండిషన్ పంబాగా లేదట. మాటకూడా పోయిందట.



దేశమంటే మట్టి కాణాయిమ్.
 దేశమంటే మనుషులాయిమ్ -
 మనుషులంటే ఓట్లై నాయిమ్.
 ఓట్లంటే నొట్లై నాయిమ్ !!

Arjun

వల్లి మెదడు మొద్దుబారి పోయింది (సీవర్ పెట్టేసి బయటికి వచ్చేసింది తడ బడుతూ.

చక్రవర్తికి చెప్పనయినా లేదు. గణ గణ రోడ్డును ఆదంగా దాటబోడు ప్రయత్నంలో పరుగెత్తబోతోంది

పట్టుకున్న ఎవరో పట్టుకున్నారు. తం తిప్పిచూసే వోపికకూడ లేక పోయింది వల్లికి.

“కారులో వెళ్తారాండి.” చక్రవర్తి వల్లి చెయ్యి పట్టుకుని ఒక విధంగా లాక్కుపోయాడు.

హాస్పిటల్ ముందు కాలాగింది. వల్లి దూకి పరిగెత్తింది.

“అమ్మా! అమ్మా!” ఏముంది అక్కడ! మొహం మీద దుప్పటి కప్పేశారు అప్పటికే.

యు వ

వల్లి తల్లి మీద వాలిపోయింది ఏడుస్తూ.

అమ్మా! నేనొక్కదాన్నే ఎట్లా బతక నమ్మా! నన్ను వదిలేసి పోయా వా! కళ్లు తెరువు ఒక్కసారి. అమ్మా! అమ్మా! నే నెవరో సం బతకాలమ్మా! నా వుద్యో గం, నా పూవీరి ఎందుకమ్మా?” ఏచ్చి దానిలా-బరుస్తూ హృదయ విదారకంగా ఎద్దేస్తున్న వల్లిని ఎవరో యివతలికి లాక్కొచ్చారు. వల్లి ఏమీ పట్టించుకోలేదు అది ఎవరో.

ఇంటికెలా వచ్చిందో, ఎవరు తెచ్చారో ఎమీ గమనించే స్థితిలోలేదు.

ఒకచే బాధ; ఒకచే కన్నీరు; కవీనం ఆధిరీ క్షణాల్లో అయినా తను దగ్గర లేకపోయింది. తల్లిని చూడలేకపోయింది. తన వుద్యోగమే తల్లి తనకు ఆతిరీ చూపుని చూడ కరువు చేసింది.

రెండు రోజుల తర్వాత అపీనుకు రిజైన్ పంపించేసింది, శ్మశానంలాంటి యింట్లో ఏడుస్తూ కూర్చుంది ఏకాకిలా.

ఏముంది అంతా చూడ్యం : తనకు ఎవ్వరూ లేరు.

మోకాళ్లలో తలదాచుకుని వెళ్ళి వెళ్ళి ఏడ్చేసింది పల్లె.

హతాత్తుగా యిల్లంతా వెలుగు పడుతుంది. మంచుతున్న రళ్ళు ఎత్తి చిట్టించి చూసింది.

ఎదురుగా మనగా ఎవరో కన్పించారు.

క్రమంగా తన కళ్ళకు కన్పిస్తున్నది ఎవరో అర్థం అయింది. పల్లె మొహం ఎర్రనయింది.

చదుక్కున లేచి నిలబడింది

“కూర్చోండి. ఆయ్యో మీలాంటి గొప్ప వాళ్ళు మా యింటికి వస్తే కుర్చీ అయినా లేదు. ఇదుగో ఈ మంచంమీన కూర్చోండి దాని మట్టి మీ బట్టకు అంటుతుందేమో!” సాధ్యమయినంత వెటకారం గొంతులో నింపి అంది.

ఇద్దరిమధ్యా కాలం నిల్చిపోయింది. నిశ్శబ్దం రాజ్యం చేస్తోంది. చక్క చల దించుకుని కూచుంది.

చక్రవర్తి హతాత్తుగా అడిగాడు “రిజైన్ చేశారే?”

చదుక్కున కళ్ళెత్తించి సంధ్యాసమయాన నిర్మలమయిన కొలనులో ప్రతి దింబించిన ఆకాశం ఎరుపురంగులా వుంది ఆ కళ్ళ.

“ఉద్యోగం చెయ్యవలసిన అవసరం కన్పించలేదు. నేను సంపాదించిన జీతం కోసం ఎదురు చూసేవాళ్ళు ఎవరూలేరు. నేను ఎవరికోసం సంపాదిస్తున్నానో నాళ్ళ సన్ను విడిచి వెళ్ళిపోయినారు.” పల్లె గొంతు టీపోయింది.

“మీరంకతి?”

“నేనా, నేనొక్కడాన్ని ఎలాగో బతక్కపోను, ఇంత విశాల ప్రపంచంలో నాకు చోటు వుండదా? నా వొంట్లో యింకా నెత్తురు వుంది. నా జబ్బుల్లో బలముంది. అంట్లు తోమటానికయినా నా క్వాలిఫికేషన్ నాకు అడ్డురాదు.”

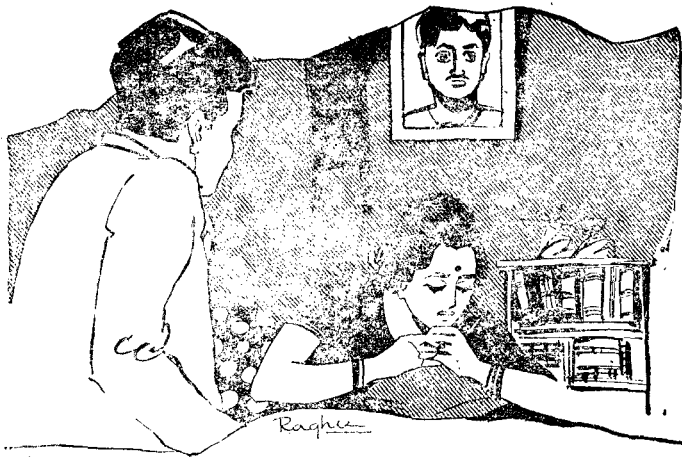
“అంట్లు అయినా తోముతారుగానీ నా దగ్గర పని చెయ్యవన్నమాట చక్రవర్తి సూటిగా అడిగాడు.

“మీకు నమస్కారం చేస్తాను నన్ను వొంటరిగా వదిలేయ్యండి మీ క్రింది వువ్వోగిమీద మీకు గల ఆదరానికి చాలా సంకోషం దయచేసి నన్ను వొంటరిగా వుండనివ్వండి” ఆమె చేతులు దీనంగా టోడిచింది.

చక్రవర్తి మనసులో బాధనిపించింది. లేచాడు మంచంమీదనుంచి. ఆతని కళ్ళు అప్రమత్తంగా ఆ యింటిని తిలకించి నాడు.

తాడుమీద వ్రేల్లాడుతున్న మాసిన చీరలు, కిటికీలో ఖాళీ మంచుసీసాలూ;

నేలంతా ఎంతో అకుభ్రంగా. బిత్తాయిలొక్కలతో పాడుపడి మానవ



నందారమే ఎరగనట్టుగా వుంది సూర్య కిరణాలు పడి కిటికీలకు తయవులకు యథే చ్చగా అల్లుకున్న సాలెగూళ్ళు మెరుస్తు న్నాయి

చక్రవర్తి దృష్టి గోడమీద తగిలించి వున్న ఫోటోమీద వడింది. అతని కళ్ళు అక్కడే నిలిచిపోయాయి

“అదీ..... అది..... వెంకట్రామయ్య గారిదికదూ?” అతని ప్రశ్నకు తల వూపింది వల్లి.

అతని కళ్ళల్లో అందులేని ఆశ్చర్యం తొంగిచూసింది.

“అది ఎక్కడెందుకుంది? ఆయన మీకు బంధువా?” కుతూహలంగా అడి గాడు.

అమె అతని కేసి విసుగ్గా చూసింది. “ఆయన ఎవరనుకుంటున్నారు? మా నాన్న!”

యు వ

చక్రవర్తి ఒక్క అడుగు ముందుకు వేశాడు “నిజం!” “నువ్వు వళ్ళివా? వెంకట్రామయ్యగారి అమ్మాయివా?” అమె పేరు అప్పుడే తెలిసినట్టుగా అడిగాడు సంభ్రమంతో.

వల్లి చిత్రంగా చూసింది యీ యనకి మతిపోయిందా అనుకుంటూ.

“వళ్ళీ! నన్ను గుర్తుపట్టలేదూ? నేను శంకరాన్ని. నీ చిన్ననాటి స్నేహితుణ్ణి! గుంటూరులో మీ యాంటిపక్కన వుండే ఆనందరావుగారి అద్యాయి శంకరాన్ని!”

వల్లి నమ్మలేనట్టుగా, అంతా అయో మయంగా వున్నట్టు తోచింది ఇదేమిటి! ఈ మధ్య తరచూ గుర్తు వస్తున్న శంకరం యితనా? నన్నుగా పీలగా ట్రైఫాయిడ్ రోగిలావుండే శంకరం యీ హీరోలాంటి చక్రవర్తా! లక్షలకు అధికారా? అనంభవం!

అమె కళ్ళలో అపనమ్మకం అతను పసిగట్టాడు. ఒక్కడుగు ముందుకు వేపి అమెచెయ్యి వట్టుకున్నాడు. "నిజంగా నేను శంకరాన్నే. పళ్ళి: మీరు గుంటూరు నుంచి వెళ్లిపోయాక యేడాదికి కాదోయి మేమూ అక్కణ్ణుంచి వచ్చేవాము. నా ఓ. ఏ. అవటమూ నాన్న చనిపోవటమూ ఈ అపీనుమీద అధికారాలు అన్నీ నాకు రావటమూ ఒక్కసారే జరిగాయి. నాసేదూ మాడ్చుకున్నాను అప్పుడే నా అపీనులో నాకింద పనినేసే ఓ అమ్మాయే ఆ పళ్ళి ఆవి నాకేం తెలుసూ?"

పళ్ళి మొహం పొలిపోయింది. పెరి మలు విగించి, "నేను నమ్మలేను." అంది.

"అవును. ఇక్కడ చూతూతుగా నాన్న గారి పోదో చూవలేకపోతే నేనూ నమ్మే వాడిని కాదు యి నిజాన్ని. పళ్ళి: మనిద్దరం ఆ రోజుల్లో ఎంత స్నేహితుల్లా ఉండేవాళ్ళం. అదంతా యిప్పుడో మధురమయిన కంటలా అన్ని స్తోంది. అ నాటి స్మృతుల్లో నేను ఒక్కటిగూడా మరచిపోలేను. మీ నాన్నగారికి నువ్వు అమ్మాయివన్న సంగతి ఎప్పుడోగని గుర్తుపట్టేది కాదనుకుంటాను. ఎంత అల్లరి చేసేదానిని అప్పుడు:

"నాతో విళ్ళంగోడు. గోలీలూ ఆడే దానివి. నీతో తొక్కుకుడివిళ్ళ. చెమ్మచెక్క ఆడేవాణ్ణి నేను నీకు పైకిలింగ్ నేర్పించి నేను.

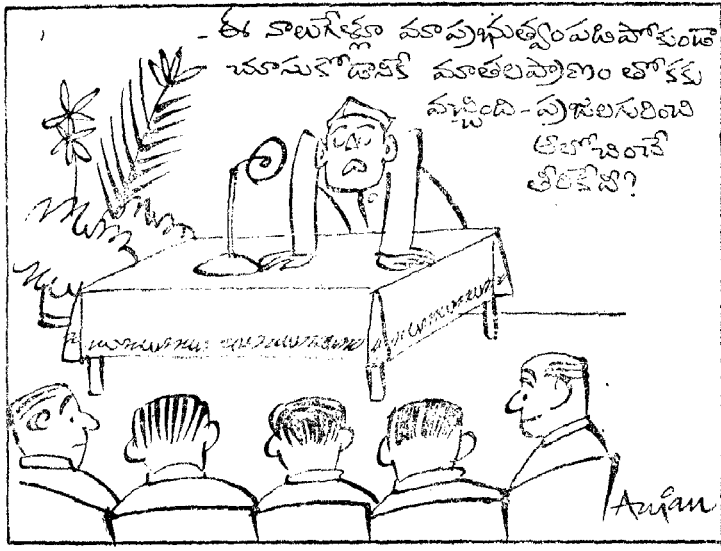
"పైకిల్ మీద నువ్వు తొక్కుతూంసే

ఓపెనక భయం భయంగా కూర్చుని ఏదో అనంచంతో నీతో స్కూల్ తెళ్ళేవాడిని.

"ఆ రోజులు ఎంత మధురమయినవి! ఎంత హాయి వాటిల్లో! మనం యిద్దరం తెల్లవారుచూమున లేచి ఆవుపేద తెచ్చి లాంతరవెలుగులో, వెచ్చని దుప్పట్లు కప్పుకుని గొబ్బెమ్మలు చేసేవాళ్ళం కదూ! మీ యింట్లో అప్పుడు పెద్ద పున్నాగచెట్టు వుండేవి. వెన్నెల తివాచీ పరచినట్టుగా నేలమీద వత్తుగా రాలిన పున్నాగపూల్ని మనం ఏరితెచ్చి దండలు అల్లి ఆ గొబ్బెమ్మల చుట్టూ పరిచేవాళ్ళం. మా అమ్మ కీ నరవాణ్ణి ఏం లేవు. అందుకే మీ అమ్మప్రాణం తీసి ఆ చలిలో లేపి పెద్ద పెద్ద ముగ్గులు వేసేదాకా వంపేవాళ్ళం. మీ అమ్మ నవ్వుతూ మధురంగా విసుక్కుంటూ, కూవిరాగాలు తీస్తూ ముగ్గులు చేసేసేకదూ:

"శంకరం అడపోలిక్కి దీని మొగం లక్షణాలకీ సరిపోయింది." అని మీనాన్న గారు నవ్వుతూ ఎగలాళి చేసేవారు. అబ్బి: ఎంత అమ్మతమయినవావయిస్తు!" పల్ల యి లోకం ప్పుహలేనట్టుగా కళ్ళు విస్ఫూర్తి చక్రవర్తి మాటలు వింటోంది. కళ్ళముందు పున్నాగపూలు కదులు తున్నాయి పున్నాగ పరిమళంలాంటి ఏవో స్మృతులు!—

"పళ్ళి: నాను ఎప్పటికీ మరపురానిది ఒక్క సంఘటన చెప్పనా!" నువ్వు గుర్తు పచ్చినప్పడల్లా నాకు అసంఘటనే



నప్పు తెప్పిస్తుంది. ఒకసారి యిద్దరం వాకిట్లో ఆరుగుమీద కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నాము నువ్వు ఎన్నడూ లేంది అరోజా పరికిచీ. జాకెట్ వేసుకున్నావు. నీ బాట్ బాట్టుకి కష్టపడి నవరం కలిపి నడుంవరకు ఎరువు, తెలుపు, పసుపు కలయికలతో మనోహరంగా వున్న పెద్ద పెద్ద బంతిఫాలతో జడచేసింది మీ ఆమ్మ. మనం పరిసరాలు గమనించకుండా మాటల్లో ముదిగిపోయాం ఇంతలో నిక్కడుంచో పెద్ద ఎద్దులాంటి మేక నచ్చి గభాల్ని నీ పూరిణద బలంగా లాగి నోటితో కడుచుకు పారి

పోయింది. తర్వాత మనం అందరం విషయం చెప్పుకుని ఎన్నాళ్ళు నప్పు కున్నాం?"
 చక్రవర్తి కలల్లోనుంచి జాతి వల్లికేసి చూశాడు. వల్లి కళ్ళ మూతలు పడుతున్నాయి. శరీరం కొంచెంగా వణుకుతోంది. పెదిమలు కడుల్తున్నాయి కుదిపాడు చక్రవర్తి వల్లిని.
 పెనుగాలికి పారిజాతం మొక్కలా వల్లి చక్రవర్తి చేతుల్లో స్పృహవచ్చి పడిపోయింది.
 ఆమె పెదిమలు కడుల్తున్నాయి "శంకరం!" అంటూ.